

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Міністру юстиції України

Денису МАЛЮСЬЦІ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України та Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

У межах реалізації зазначених вище норм законодавства України під час перевірки інформації за зверненням засудженого Ш., який відбуває покарання в державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)», було встановлено порушення вимог Кримінально-виконавчого кодексу України в діяльності зазначеного вище виправного закладу.

Зокрема, Західне міжрегіональне управління з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції листом від 12.09.2023 № 5к/вих./05/6305 повідомило, що «з метою раціонального розміщення засуджених, у зв'язку із евакуацією 106 засуджених до обмеження волі з державної установи «Дружелюбівський виправний центр (№ 1)», наказом виконувача обов'язків начальника державної установи «Городоцький виправний центр (№ 131)» від 05.04.2022 року № 64/АГ-22 у окремому приміщенні для новоприбулих засуджених створено відділення соціально-психологічної служби № 2/1 з метою недопущення порушень кримінально-виконавчого законодавства та прав інших засуджених до обмеження волі щодо забезпечення жилою площею не менше чотирьох квадратних метрів на одного засудженого (ст.64 КВК України).

Станом на 05.09.2023 року в установі відбувають покарання 241 засуджених до обмеження волі. Наявна житлова площа у гуртожитках для відбування покарання засудженими до обмеження волі (без урахування

приміщення для новоприбулих засуджених) дозволяє розмістити лише 225 засуджених (відповідно до наявної жилої площі не більше 45 засуджених у п'яти наявних відділеннях).

Крім того повідомлено, що «на даний час в установі немає можливості для окремого розміщення новоприбулих засуджених, у відділенні СПС № 2/1 продовжують проживати новоприбулі засуджені після чотирнадцятиденного терміну перебування в приміщенні для новоприбулих, у зв'язку з відсутністю місць у інших відділеннях. Перебування засуджених у відділенні СПС № 2/1 є тимчасовим і по мірі звільнення місць у відділеннях, вони переводяться для подальшого відбування покарання до інших відділень соціально-психологічної служби».

Аналогічну інформацію було надано й Рівненською обласною прокуратурою.

Надана Західним міжрегіональним управлінням з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції інформація також свідчить про порушення вимог частини першої статті 59 Кримінально-виконавчого кодексу України, відповідно до якої, усі новоприбулі до виправного центру засуджені тримаються в окремих приміщеннях, де протягом чотирнадцяти діб проходять медичне обстеження для виявлення інфекційних та інших захворювань, а також первинне психолого-педагогічне та інше вивчення.

Відповідно до пункту 2 розділу II Положення про дільницю карантину, діагностики і розподілу засуджених, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 04.11.2013 № 2300/5 (далі – Положення), дільниця карантину, діагностики і розподілу засуджених (далі – ДКДіР) розміщується у локальному приміщенні з метою унеможливлення безконтрольного спілкування новоприбулих засуджених з іншими засудженими.

Крім того, наведене вище Положення визначає заходи, які здійснюються персоналом виправного центру, з метою виявлення у засуджених інфекційних, соматичних і психічних захворювань; первинного вивчення даних про особистість засуджених та їх психологічну діагностику; виконання програми ознайомлення засуджених з умовами та порядком відбування покарання; *забезпечення особистої безпеки засуджених у період адаптації до умов позбавлення волі*; початку проведення оцінки ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення та визначення цілей і заходів проведення з ними соціально-виховної роботи.

Звертаю увагу, що відповідно до розділу III Положення, за результатами медичного обстеження, вивчення особистості та психодіагностики засуджених начальник дільниці КДіР готує пропозиції комісії щодо їх розподілу до відділень соціально-психологічної служби та працевикористання. Розподіл засуджених до відділень соціально-психологічної служби здійснюється з урахуванням особистісних якостей засуджених, їх кримінально-правової характеристики, робочої спеціальності та трудових навичок.

Ураховуючи наведене вище, ситуація, яка склалася в державній установі «Городоцький виправний центр (№131)», щодо незабезпечення ДКДіР окремим локальним приміщенням порушує не лише вимоги статті 59 КВК України, а й негативно впливає на права вперше прибулих до виправного центру засуджених, зокрема на безпеку в період адаптації.

Відповідно до статті 64 КВК України норма жилої площі на одного засудженого не може бути меншою чотирьох квадратних метрів.

Водночас за наданою Західним міжрегіональним управлінням з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції інформацією, відділення соціально-психологічної служби державної установи «Городоцький виправний центр (№ 131)» із дотриманням вимог статті 64 КВК України розраховані на одночасне утримання 225 осіб (без врахування ДКДіР), натомість в установі утримується 241 особа.

Крім того, у Рівненською окружною прокуратурою у березні-квітні 2023 року було відреаговано на порушення установою вимог ст. 59 КВК України щодо відсутності окремого приміщення для новоприбулих строком на 14 днів.

Натомість станом на середину вересня 2023 року ситуація із порушенням вимог статті 59 КВК України в державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)» не змінилася.

Між тим, відповідно до підпункту 2-7 пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 228 (далі – Положення про Міністерство юстиції України), до основних завдань Мін'юсту віднесено, серед іншого, контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та осіб, узятих під варту.

Відтак окреслена ситуація стала наслідком неналежного контролю за діяльністю підпорядкованих установ з боку Міністерства юстиції України.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

В И М А Г А Ю:

1. Розглянути подання та невідкладно вжити заходів щодо:

1.1. усунення виявлених порушень та забезпечення належного функціонування дільниці карантину, діагностики та розподілу в державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)»;

1.2. недопущення у подальшому порушення прав новоприбулих осіб на належні умови утримання в державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)» та розміщення новоприбулих засуджених разом з тими, які відповідно до вимог Положення про дільницю карантину, діагностики і розподілу

засуджених, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 04.11.2013 № 2300/5, мають утримуватися у відділеннях соціально-психологічної служби;

1.3. забезпечення належного контролю за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених в державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)».

2. Ініціювати та провести службову перевірку за фактом порушення вимог статті 59 КВК України в державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)» та вирішити питання про притягнення осіб, що допустили наведені порушення, а також не забезпечили належного контролю за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань у державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)» відповідно до вимог Положення про Міністерство юстиції України. Під час проведення службової перевірки прошу врахувати, що створення відділення соціально-психологічної служби у дільниці карантину, діагностики та розподілу в державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)» здійснено на виконання листа Міністерства юстиції України від 29.03.2022 №27002/25/11-22; врахувати відсутність будь-якого реагування на наведену ситуацію з боку Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України; врахувати роль центральної та міжрегіональної комісії з питань визначення засудженим до позбавлення волі виду установи виконання покарань, місця відбування покарання особам, засудженим до позбавлення волі на певний строк, довічного позбавлення волі, арешту та обмеження волі, їх направлення і переведення для відбування покарання, в частині врахування ситуації із перенаповненням відділень соціально-психологічної служби в державній установі «Городоцький виправний центр (№ 131)» під час направлення до вказаної установи виконання покарань засуджених для подальшого відбування покарання.

3. Про результати розгляду подання та вжиті заходи прошу повідомити мене у місячний строк та щомісяця інформувати про подальше усунення недоліків до повного виконання вимог цього подання.

Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**
Іващенко Ірина, Рубанова Катерина 2987069

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

